

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1137/24
7.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Ивановић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра 81, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Дарко Милосављевић, адвокат из Београда, Балканска 29, локал 14, ради дуга, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 15235/22 од 3.11.2023. године, исправљене решењем истог суда П 15235/22 од 7.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 7.3.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 15235/22 од 3.11.2023. године, исправљена решењем истог суда П 15235/22 од 7.12.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 15235/22 од 3.11.2023. године, исправљеном решењем истог суда П 15235/22 од 7.12.2023. године, првим ставом изреке усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име дуга исплати износ од 34.700,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан 31.12.2008. године са каматом почев од 30.9.2010. године, па до исплате. Другим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкова парничног поступка у износу од 561.115,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом тужена је побијала првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11...18/20). Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражила.

Тужилац је доставио одговор на изјављену жалбу тужене.

Испитујући правилност првостепене пресуде сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужене није основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, тако да се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, тужилац је туженој дао уз признаницу на зајам дана 24.6.2008. године, износ од 17.000,00 евра са роком враћања до 24.8.2008. године и тужена је тај износ вратила у два дела - први део у износу од 10.000,00 евра а други део у износу од 7.000,00 евра. Након тога, тужилац је дана 31.12.2008. године туженој дао на зајам износ од 37.400,00 евра са роком враћања до 30.9.2010. године, без камате, а уз признаницу потписану од стране тужиоца – зајмодавца, тужене – зајмопримца и сведока ВВ и тужена је потврдила пријем наведеног износа у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пријема 31.12.2008. године, као позајмицу без камате коју је дужна да врати до 30.9.2010. године. Тужена тај износ није вратила по доспелости, па је тужилац поднео тужбу у овој парници дана 23.6.2017. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и стања у списима првостепени суд је у складу са члановима 324 став 1 и 562 у вези са чланом 557 Закона о облигационим односима оценио да тужена позајмљени новац није вратила тужиоцу, те постоји основ обавезивања тужене на исплату дугованог износа с обзиром да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење, па је сходно члану 395 Закона о облигационим односима обавезао тужену да тужиоцу исплати динарску противвредности дугованог износа од 37.400,00 евра по средњем курсу НБС на дан 31.12.2008. године, како је договорено, са законском затезном каматом у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима од дана доспелости 30.9.2010. године – када је према признаници тужена била у обавези да врати позајмицу, па до исплате.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује. У конкретном случају, тужилац је своје потраживање у иностраној валути определио у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан 31.12.2008. године, према приложеној признаници, при чему се тужена својим потписом на признаници сагласила са тако извршеном конверзијом девизог потраживања пре испуњења обавезе, сходно члану 262 став 1 и члану 17 став 1 Закона о облигационим односима.

Неосновано је жалбено указивање на битну повреду одредаба парничног

поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку да је изрека првостепене пресуде у делу за камату нејасна пошто не садржи врсту и стопу досуђене камате, јер је првостепени суд правилно у складу са чланом 3 став 1 Закона о парничном поступку одлучио у границама захтева, а досуђена камата је предмет извршења.

Неосновано је жалбено указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 276 Закона о парничном поступку да је првостепени суд на рочишту одржаном дана 3.11.2023. године извео доказ саслушањем парничних странака ван оквира доказних предлога.

Одредбом члана 398 став 2 Закона о парничном поступку прописано је да је првостепени суд дужан да изведе све парничне радње и да расправи сва спорна питања на које је указао другостепени суд у свом решењу.

Одредбом члана 277 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да се странке саслушавају, по правилу, на рочишту, непосредно, а одредбом члана 278 став 3 Закона о парничном поступку прописано да ако у току поступка странка умре или поновно саслушање странке није могуће или је отежано из других разлога, суд ће да прочита записник са исказом те странке.

Одредбом члана 331 Закона о парничном поступку прописано је да ако се рочиште држи пред измењеним већем, односно судијом појединцем, главна расправа мора да почне изнова, али суд може да донесе одлуку да се поново не саслушавају странке, сведоци и вештаци и да се не врши нов увиђај, већ да се прочитају записници о извођењу ових доказа.

Према стању у списима, на припремном рочишту одржаном дана 24.4.2018. године одређено је извођење доказа, између осталог, саслушањем парничних странака као и сведока ВВ, а како је првостепена пресуда донета дана 8.7.2020. године укинута решењем Апелационог суда у Београду Гж 6992/20 од 20.10.2022. године, као и да је дошло до промене поступајућег судије, правилно је првостепени суд поступајући по примедбама из решења Апелационог суда, у складу са цитираним законским одредбама извео доказ поновним саслушањем парничних странака.

Неосновано се жалбом оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање указивањем да је првостепени суд прихватио исказ тужиоца, а да није прихватио исказ тужене, те да између исказа тужиоца и саслушаног сведока ВВ постоји несагласност, чиме тужена указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 8 Закона о парничном поступку. Оваквим оспоравањем тужена сама оцењује изведене доказе и на свој начин интерпретира чињенично стање. Првостепени суд је, међутим је супротно жалбеним наводима, а поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа и ценећи исказе парничних странака и сведока имао непосредно сазнање о начину давања исказа, те је своје уверење које је стекао о истинитости изложених навода исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и при томе је дао јасне и довољне разлоге због којих је прихватио исказ тужиоца и саслушаног сведока ВВ, а због чега није прихватио исказ тужене.

У смислу одредбе члана 8 Закона о парничном поступку, суд по свом уверењу одлучује које ће чињенице узети као доказане, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. При оцени доказа суд нема обавезу да се руководи формалним правилима, односно ограничењима, али је дужан да сваки доказ засебно и потом све доказе заједно оцењује у складу са правилима логичког закључивања, опште познатим чињеницама и оним што је животно прихватљиво. Правној оцени исказа странака и сведока, као и сваког другог доказа претходи анализе садржине исказа у контексту оних чињеница које су суду потребне као релевантне за доношење одлуке, при томе искази могу бити уопштени или конкретни и детаљни, док оцена исказа зависи између осталог и од тога да ли су сведоци заинтересовани за исход спора, а првостепени суд је управо дао такву анализу приликом доношења побијане одлуке, која се заснива на опште прихваћеном знању, искуству, рационалном мишљењу и логичном и разумљивом закључивању како на основу непосредних тако и посредних доказа који су створили такву чињеничну утврђење које искључује могућност другачијег чињеничног утврђења и чињенично правног закључка о одлучним чињеницама.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али посебно их не образлаже јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилно је првостепени суд у складу са члановима 153 и 154 Закона о парничном поступку одлучио о трошковима поступка чију висину је определио сагласно одредбама Адвокатске Тарифе и Таксене тарифе важећим на дан пресуђења, са законском затезном каматом у складу са члановима 277 и 324 Закона о облигационим односима од извршности до исплате.

На основу изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужена није успела са жалбом, применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијен је као неоснован њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић